

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Osnivanje i registracija

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) *"Komunalac" Bijeljina*, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7. osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdavanjem iz tada postojećeg *KRO "4. juli" Bijeljina*.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registrarskog uložka registrarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promijenilo i oblik organizovanja u akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04, 78/11) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-21-000 619 od 05.07.2021. godine upisana je promjena statusa lica ovlašćenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 5241/2021 od 18.06.2021. godine, pa je kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan: *Miroslav Kulić iz Dragaljevca Gornjeg, Bijeljina*.

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

*AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.*

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

➤ Oblik organizovanja:	Akcionarsko društvo - 03
➤ Oblik svojine:	Dva ili više oblika svojine – 4
➤ Sjedište:	76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
➤ Opština/Grad:	Bijeljina – 10057,
➤ Osnovna djelatnost:	Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.

U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uložених sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Banja Luka
- 554-001-00000055-13 Naša banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka
- 567-343-10000007-48..... Atos bank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka
- 552-000-18238004-65..... Addiko bank a.d. Banja Luka

Devizno poslovanje Društva obavlja se preko deviznih računa, i to:

- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (EUR)
- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjenjenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: 04/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je identifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitenata sa podacima:

➤ **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanjau hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije.

Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2022. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

Naziv akcionara	Tekući period		Prethodni period	
	Nominalni iznos	% učešće	Nominalni iznos	% učešće
Grad Bijeljina	2.436.256	65,001251%	2.436.256	65,001251%
„Oktan promet“ d.o.o.	1.118.745	29,849008%	1.118.745	29,849008%
Stanković Mihailo	70.820	1,889534%	70.820	1,889534%
Ostali akcionari	122.193	3,260207%	122.193	3,260207%
Ukupno	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2022. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21 - Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,

- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,
 - 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),
 - 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
 - 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,
 - 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
 - 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
 - 49.41 - Drumski prevoz robe,
 - 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
 - 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
 - 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
 - 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
 - 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.
- Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08, 58/09, 100/11) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04, 78/11) Skupština akcionara *a.d. "Komunalac" Bijeljina*, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – prečišćeni tekst“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolaganje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,
- ograničene aktivnosti,

- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,
- zaštita životne sredine,
- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i
- druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.

Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovnici, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

- Za regulisanje pojedinih pitanja u Društvu su doneseni Pravilnici, kao što je:
- Poslovnik o radu Skupštine akcionara AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1988/2005 od 16.06.2005. godine,
 - Etički kodeks ponašanja zaposlenih i drugih lica izabраних u organe AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1989/2005 od 16.06.2005. godine,
 - Poslovnik o radu Odbora za reviziju, broj: 4510/2022 od 20.05.2022. godine,
 - Osnovna načela rada interne revizije, broj 2080IR/05, jun 2005. godine,
 - Smjernice o postupku organa i stručnih službi u vršenju nabavke roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina broj 2081/05 od 27.06.2005. godine,
 - Poslovnik o radu Nadzornog odbora, broj: 2084/2005 od 27.06.2005. godine,
 - Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti, broj 2087/05 od 27.06.2005. godine,
 - Pravilnik o zaštiti od požara, broj 812/2019 od 08.02.2019. godine,
 - Pravilnik o civilnoj zaštiti, broj 2429/05 od 05.08.2005. godine,
 - Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi, broj 2431/05 od 05.08.2005. godine,
 - Standardi upravljanja, broj 1366/2006 od 09.05.2006. godine,
 - Pravilnik o načinu i uslovima sprovođenja fizičkog obezbjeđenja objekta, broj 2120-1/07 od 27.06.2007. godine,
 - Smjernice za rad direktora i izvršnih direktora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2122-1/2007 od 27.06.2007. godine,
 - Pravilnik o uslovima i postupku ostvarivanja prava na stipendiju, broj: 3980/2017 od 02.11.2007. godine,
 - Procedure rukovanja gotovim novcem, broj 4246-1/08 od 23.12.2008. godine,
 - Pravilnik o zaštiti na radu, broj 3743/2022 od 26.04.2022. godine,
 - Pravilnik o internoj reviziji, broj: 4672/2009 od 28.12.2009. godine,
 - Pravilnik o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla, broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011. godine,
 - „Prve izmjene Pravilnika o naknadi troškovi prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011. godine“ broj: 3240/2011 od 23.09.2011. godine,

- Kodeks profesionalne etike za interne revizore u Društvu – Etički kodeks, broj: 2960/2015 od 05.05.2015. godine,
- Povelja interne revizije, broj: 5741/2021 od 06.07.2021. godine,
- Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3187/2015 od 12.05.2015. godine,
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o javnim nabavkama roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj 4658/2017 od 30.06.2017. godine,
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma u javnim nabavkama, broj 3188/2015 od 12.05.2015. godine,
- Pravilnik o pijačnom redu, broj 348/2016 od 01.02.2016. godine,
- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, broj 2650/2016 od 08.07.2016. godine,
- Pravilnik o internim procedurama za izvršenje nabavki roba, usluga i radova 4659/2017 od 30.06.2017. godine,
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza broj 8709/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenaplativih potraživanja broj 8710/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj 8711/2017 od 15.12.2017. godine,
- Plan sigurnosti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj 8712/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o načinu pružanja usluga i rješavanja prigovora i reklamacija korisnika komunalne usluge prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada broj 131/2018 od 04.01.2018. godine,
- Pravilnik o korištenju telefona u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina broj 131/2018 od 04.01.2018. godine,
- Uputstvo o postupanju sa prijavama korupcije i obezbjeđenje zaštite lica koja prijavljuju korupciju broj: 3953-1/2018 od 22.05.2018. godine,
- Pravilnik o računovodstvu, broj: 810/2019 od 08.02.2019. godine,
- Pravilnik o računovodstvenim politikama broj: 811/2019 od 08.02.2019. godine,
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama, broj: 3564/2021 od 04.05.2021. godine,
- Plan održavanja higijene objekta (restorana), broj 3529/2019 od 21.05.2019. godine,
- Program osposobljavanja radnika za bezbjedan i zdrav rad, broj: 4050/2019 od 07.06.2019. godine,
- Pravilnik o službenim putovanjima za zaposlene u AD „Komunalac“ Bijeljina broj 5209/2019 od 17.07.2019. godine,
- Pravilnik o utvrđivanju minimuma procesa rada za vrijeme štrajka u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj 6860/2019 od 26.09.2019. godine,
- Pravilnik o radu Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina broj 8354/2019 od 15.11.2019. godine,
- Odluka o utvrđivanju blagajničkog maksimuma, broj: 110/2022 od 12.01.2022. godine,

- Program prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada iz stambenih, poslovnih i drugih objekata na teritoriji Grada Bijeljina za 2022. godinu, broj 1408/2022 od 21.02.2022. godine,
- Studija rizika za 2022. godinu, broj: 3122/2022 od 05.04.2022. godine,
- Plan rada interne revizije za 2022. godinu, 3124/2022 od 05.04.2022. godine,
- Strateški plan rada interne revizije za period 2022.-2024.godina A.d. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3123/2022 od 05.04.2022.godine,
- Povelja interne revizije, broj: 5741/2021 od 06.07.2021. godine,
- Kodeks profesionalne etike za interne revizore u Društvu (etički kodeks), broj: 1909/2020 od 09.03.2020. godine,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta-prečišćeni tekst, broj: 626/2022 od 31.01.2022. godine,
- Tabelarni pregled utvrđenih koeficijenata po radnim mjestima broj: 5854/2022 od 30.06.2022. godine,
- Pravilnik o korištenju elektronske pošte u akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6223/2020 od 25.09.2020. godine,
- Pravilnik o trošenju sredstava za reprezentaciju u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6224/2020 od 25.09.2020. godine i
- Pravilnik o zaštiti od uzmemiravanja na radu Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina, broj: 8787/2022 od 19.10.2022.godine.

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama direktora Društva u skladu sa njegovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. Organi upravljanja

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organi upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. *Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,*
2. *Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i*
3. *Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.*

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) *Ispred akcijskog kapitala Grada Bijeljina:*

1. Božana Marković,
2. Dragana Tadić,
3. Danijel Jovanović.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Nela Mitrović,
2. Stefan Mitrović

1.7. Organizacija Društva

Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Osnov obračuna												
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50	173,84	178,58	188,01
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153,00	161,75	163,83	166,33	176,67	179,08	188,25

Na kraju prethodne godine u radnom odnosu na neodređeno, u A.d. „Komunalac“ Bijeljina, zaposleno je 157 radnika. U 2022. godini u radni odnos na neodređeno primljeno je 15 radnika, za 6 radnika je prestao radni odnos na neodređeno, jer su stekli uslove za penziju, 1 radnik je ostvario pravo na invalidsku penziju, 1 radnik je umro, a 1 radnik je sporazumno raskinuo ugovor o radu na neodređeno. Na kraju izvještajnog perioda u radnom odnosu na neodređeno evidentirano je 163 radnika.

U toku 2022. godine, na osnovu ukazanih potreba, značajan broj radnika zasnovao je radni odnos po osnovu **ugovora o radu na određeno**, tako da je na dan 31.12.2022. godine u radnom odnosu na određeno evidentirano 22 radnika.

Na dan 31.12.2022. godine, **po osnovu ugovora o radu na određeno i neodređeno**, u Društvu je zaposleno 185 radnika, dok je u prethodnoj godini na isti dan evidentirano 177 radnika, a u 2020. godini 185 radnika.

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)/Računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti osim za naknadna vrednovanja sa usvojenim računovodstvenim politikama, koje predstavljaju sastavni dio ovog Finansijskog izvještaja.

Iznosi prezentovani u Finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Priloženi Finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI do 2018. godine, koji su prevedeni. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2018. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i saglasno tome nisu primjenjeni u sastavljanju priloženih Finansijskih izvještaja.

AD „Komunalac“ Bijeljina je za Finansijske izvještaje za 2020. godinu prvi put primjenilo MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

Prva primjena navedenog standarda imala je za posljedicu promjenu računovodstvenih politika i materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje AD „Komunalac“ Bijeljina.

Implementacija navedenog standarda obavljena je retroaktivno sa kumulativnim učinkom izvorne primjene standarda kao usklađivanja početnog salda na datum prve primjene standarda.

MSFI 9 – Finansijski instrumenti zamjenio je MRS 39 – Finansijski instrumenti. Klasifikacija finansijskih instrumenata vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorenih karakteristika novčanih tokova. Primjena ovog standarda uz obavezu objelodanjivanja imala je i značajan uticaj na rezultat poslovanja Društva.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2022. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI):

- MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 – Zalihe,
- MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine,
- MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- MRS 10 – Događaji poslije izvještajnog perioda,

- MRS 12 – Porez na dobitak,
- MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- MRS 19 – Primanja zaposlenih,
- MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći,
- MRS 21 – Efekti promjena deviznih kurseva,
- MRS 24 – Objelodanjivanja povezanih strana,
- MRS 32 – Finansijski instrumenti,
- MRS 33 – Zarada po akciji,
- MRS 34 – Periodično finansijsko izvještavanje,
- MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine,
- MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 – Nematerijalna imovina,
- MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje,
- MRS 40 – Investicije nekretnine.
- MSFI 1 – Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 2 – Plaćanja na osnovu akcija,
- MSFI 3 – Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 – Ugovori o osiguranju,
- MSFI 5 – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja,
- MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja,
- MSFI 9 – Finansijski instrumenti,
- MSFI 13 – Odmjeravanje fer vrijednosti,
- MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja,
- MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima,
- MSFI 16 – Lizing.

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- g) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene priticanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjeње, upoređivanjem njegovog nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjeње se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanka tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekte, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,

- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa naknadnim ulaganjima priticati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret

revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to sredstvo;

- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizaciona rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacione rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlika između amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacioni period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak i ako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa amortizacije} = \frac{100(\%)}{\text{broj godina}}$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearnom metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po fer vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,
- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špeditorske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihima sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihima po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

Potraživanja se klasifikuju prema MSFI 9 – Finansijski instrumenti po amortizovanoj vrijednosti. Inicijalno se potraživanja vrednuju po nominalnoj vrijednosti dok se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti umanjenoj indirektno za očekivane kreditne gubitke, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjeње vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravku potraživanja na teret rashoda, onda kada se na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka vrši procjena nenaplativosti potraživanja.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na kraju godine, na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize očekivanih kreditnih gubitaka, zasnovane na podacima iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjeње potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Na kraju godine izračunavaju se očekivani kreditni gubici i knjiže kao rashod i ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca. Sva potraživanja sa materijalno značajnim saldima kupaca se pojedinačno procjenjuju, dok se ostala potraživanja grupišu prema sličnim karakteristikama i grupno procjenjuju, te se knjiže kao rashod po osnovu obezvrijeđenja.

3.6 *Greške iz prethodnog perioda*

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prethodnog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomske koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 Priznavanje rashoda

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke. Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
 - neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret Društva,
 - troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
 - troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu faktura za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,
 - troškovi poreza i doprinosa se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
 - troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.
- Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-kredit, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni krediti, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze

i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Obaveze se vode po amortizovanoj vrijednosti odnosno početnoj vrijednosti umanjenoj za otplatu.

3.10 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje se mogu pouzdano procijeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

Nota br. 1**4.1 Stalna sredstva (AOP-001)**

U 2022. godini Društvo nije vršilo test obezvrjeđenja imovine, odnosno nije vršeno testiranje umanjivanja vrijednosti imovine u skladu sa MRS 36 - Umanjenje imovine, jer na osnovu razmatranja pokazatelja, kao što su vanjski izvori informacija i interni izvori informacija, može se pouzdano tvrditi da se imovina ne iskazuje u iznosu većem od nadoknadivog iznosa, odnosno da vrijednost imovine ne prelazi iznos koji se treba nadoknaditi upotrebom ili prodajom sredstva.

Na osnovu vanjskih izvora informacija, utvrđeno je da je knjigovodstvena vrijednost u odnosu na tržišnu vrijednost imovine realno iskazana, te da ne postoje značajne promjene u tehnološkim, tržišnim i zakonskim uslovima u kojima se posluje.

Na osnovu internih izvora informacija, utvrđeno je da ne postoji zastarjelost ili fizičko oštećenje sredstava i da je ekonomski učinak imovine potpun.

Imajući u vidu *vrijednost sredstava uzetih u zakup*, kao i sa njima povezanih obaveza, može se zaključiti da primjena MSFI 16 – Lizing u AD „Komunalac“ Bijeljina ne dovodi do materijalno značajnih informacija, odnosno neprimjenjivanje navedenog standarda neće imati za posljedicu nastanak materijalno značajne greške.

4.1.1 Nematerijalna sredstva

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
013	Softver i slična prava	31.332	18.741	12.591	13.812
015, 016,	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	3.980	3.980	0	0
01	Nematerijalna sredstva	35.312	22.721	12.591	13.812

U okviru ostalih nematerijalnih sredstava, evidentiraju se softverske aplikacije knjigovodstvenog programa i prenosive licence office programa. U toku 2022. godine izvršena su ulaganja u nematerijalna sredstva u ukupnom iznosu od 3.980 KM, od čega je u prenosive licence office programa uloženo 2.460 KM, a u operativni sistem Windows 10 1.520 KM.

4.1.2 Nekretnina, postrojenja i oprema

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
020	Zemljište	3.567.968	0	3.567.968	3.011.434
021	Građevinski objekti	2.483.478	669.186	1.814.292	4.152.843
022	Postrojenja i oprema	1.708.430	1.064.249	644.181	518.791
025i 026	Avansi i nekretnine, postr. i oprema u pripremi	969.910	969.910	0	0
02	Nekretnina, postr. i oprema	8.729.786	2.703.345	6.026.441	7.683.068

020 i 021 – Zemljište i građevinski objekti

Komisija za popis nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina, dugoročnih finansijskih plasmana, kao i druge stalne imovine na dan 31.12.2022. godine, u „Izveštaju o popisu nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina, dugoročnih finansijskih plasmana, kao i druge stalne imovine na dan 31.12.2022. godine“, broj: 194/2023 od 12.01.2023. godine, popisom zemljišta je utvrdila stanje zemljišta koje nije evidentirano u poslovnim knjigama, a na koje je AD „Komunalac“ Bijeljina upisan kao korisnik.

U katastarskoj evidenciji Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, AD „Komunalac“ Bijeljina je upisan kao korisnik na sljedećim katastarskim parcelama:

- **Katastarske parcele br.: 3616**, (površine 16 341), **3617** (površine 10 469 m²),

3619 (površine 1.014m²) u **KO Janja 2**. Parcele su upisane u List nepokretnosti br.1102, kao korisnik upisan je AD „Komunalac“ Bijeljina.

U postupku izlaganja pred Komisijom za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanju prava na nepokretnostima, Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, utvrđeno je **pravo svojine** u korist AD „Komunalac“ Bijeljina, nad predmetnim nepokretnostima, kao pravnom sljedbeniku KRO „4.Jul“ Bijeljina, Rješenje broj 21.12./951-028-1102/21 od 30.06.2021. godine.

Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika pravobranioca u Bijeljini je uputilo Žalbu protiv Rješenja RGU-Područna jedinica Bijeljina broj 21.12./951-028-1102/21 od 30.06.2021. godine. Postupak je u toku.

- **Katastarska parcela br. 579/3** (površine 520 m² po LN-u) u **KO Hase-Brijesnica**, upisana

u Posjedovni list broj 14 (u istom je kao posjednik upisan AD „Komunalac“ Bijeljina).

Katastarskoj parceli odgovara dio gruntovne parcele br. 305/2 (stari premjer) upisane u zk. ul. br. 75 u KO Hase Brijesnica, u kom je Komunalno proizvodno preduzeće Bijeljina upisano sa pravom korištenja.

Na predmetnoj parceli sagrađena je benzinska stanica Nestro-petrola. U sudskom postupku koji je pokrenuo Nestro-petrol, u cilju upisa prava svojine na predmetnoj katastarskoj parceli, nije uspio da dokaže da je vlasnik predmetne parcele

Nestro-petrol Banja Luka, je u 2019. godini, Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, podnio zahtjev za utvrđivanje prava svojine za predmetnu nekretninu. Predstavnik AD „Komunalac“ Bijeljina i PRS, sjedište zamjenika u Bijeljini, su osporili zahtjev Nestro-petrola. Republička geodetska uprava nije donijela rješenje po zahtjevu Nestro-petrola.

- **Katastarska parcela broj 1587** (površine 7.807m²) u **KO Batar-Johovac**, upisana u Posjedovni list 472, na kojoj su kao posjednici upisani AD „Komunalac“ Bijeljina sa dijelom 1200/7807 i Sekanić Radivoje iz Bjeloševca sa dijelom 6607/7807.

Rješenjem, broj 21.12/951-005-472/21 od 30.08.2021. godine, Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, utvrđeno je **pravo svojine** u korist AD „Komunalac Bijeljina“ u dijelu 1200/7784 i Sekanić Radivoja iz Bjeloševca u dijelu 6584/7784.

Neophodno je da Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske svojim rješenjem o potvrđivanju katastra nepokretnosti za katastarsku opštinu Batar-Johovac, potvrdi da je osnovan u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske. Po donošenju rješenja AD „Komunalac“ Bijeljina će steći pravo svojine na dijelu predmetne katastarske parcele.

- **Katastarska parcela br. 1749/2**, (površine 3 819 m²) upisana u List nepokretnosti broj 7775 u KO Bijeljina 1, sa utvrđenim pravom svojine u korist AD „Komunalac“ Bijeljina u dijelu 3802/3819 i MH ERS ZEDP ELEKTRO-BIJELJINA AD Bijeljina u dijelu 17/3819.

Na predmetnoj parceli sagrađen je poslovno-stambeni objekat „Mega –stan“ a na osnovu ugovora o zajedničkom ulaganju za izgradnju poslovno-stambenog objekta, br. 760/2000 od 25.02.2000. godine. Predmetna poslovno-stambena zgrada još nije uknjižena zbog problema nastalih između ugovornih strana u toku gradnje objekta, tako da vlasnici poslovnih i stambenih prostora u stambeno-poslovnom objektu još nisu uknjiženi u katastarskoj evidenciji.

- **Katastarska parcela br. 470/2**, (površine 447 m²) upisana u ZK. ul. 1065 u KO Bijeljina 1 sa upisanim pravom svojine u korist Društva. Predmetna parcela predstavlja dvorište stambeno poslovne zgrade „Perić“ sagrađene na katastarskoj parceli br. 470/1 na osnovu ugovora o zajedničkom ulaganju za izgradnju poslovno-stambenog objekta br.132/2001 od.20.02.2001 godine.

Za pobrojane katastarske parcele još nije utvrđeno pravo svojine ili je pokrenut sudski postupak od strane PRS, sjedište zamjenika u Bijeljini, kao zakonskog zastupnika Grada Bijeljina u cilju poništenja rešenja kojim je utvrđeno pravo svojine u korist Društva.

Programom privatizacije, predmetne katastarske parcele, nisu evidentirane kao osnovni kapital Društva, jer nije bilo moguće dokazati vlasništvo nad istim u momentu izrade programa privatizacije a predstavljaju nepokretnosti koje su bile u posjedu KRO „4. Jul“ Bijeljina, te u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 – „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“, paragraf 33, potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izvještajima, pošto ovo može imati za posledicu priznavanja prihoda koji možda nikada neće biti ostvareni, te u skladu sa paragrafom 89, objelodanjen je kratak opis potencijalne imovine na kraju izvještajnog perioda.

02700-Zemljište u pripremi

U toku 2022. godine, na osnovu Lista nepokretnosti, broj 386/0 od 27.01.2023. godine, izdatog od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka– Područna jedinica Bijeljina, u korist AD „Komunalac“ Bijeljina evidentirane su tri parcele, površine 116.238 m², ukupne vrijednosti 550.484,10 KM.

Vrijednost predmetnih parcela utvrđena je na osnovu „Izvještaja o procjeni vrijednosti nekretnina – zemljišta AD „Komunalac“ Bijeljina“, zaprimljenog pod brojem: 677/2023 od 31.01.2023. godine i evidentirana na kontu 02010-Zemljišta i kontu 65900-Ostali poslovni prihodi, u iznosu od 550.484,10 KM. Procjenu predmetnih parcela izvršio je ovlašćeni procjenjivač Oliver Đajić, broj licence: 102-133/23, izdata od strane Udruženja ovlašćenih procjenjivača u Bosni i Hercegovini.

Procjena zemljišta je izvršena na način kako slijedi:

- Parcela broj 882/1, potes šljunkare, površina 25.571 m², u iznosu od 51.142,00 KM,
- Parcela broj 915/2, potes šljunkare, površina 842 m², u iznosu od 5.304,60 KM i
- Parcela broj 917/1, potes šljunkare, površina 89.825 m², u iznosu od 494.037,50 KM.

Dokumentaciona osnova za procjenu predmetnih parcela je sljedeća:

- Rješenjem Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, utvrđeno je pravo svojine u korist A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Grad Bijeljina, zastupan po Pravobranilaštvu Republike Srpske - Sjedište zamjenika u Bijeljini, dana 25.04.2019. godine, podnio je tužbu radi utvrđivanja prava svojine na parcelama 882/1, 915/2 i 917/1 protiv tuženog A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini, broj: 59 0 Ps 033096 18 Ps od 12.12.2019. godine, na koje je stavljen pečat pravosnažnosti dana 18.04.2022. godine, tužba u ovoj pravnoj stvari je povučena.

Uzimajući u obzir da su se u 2022. godini stekli uslovi za brisanje tereta upisa zabilježbe pokretanja sudskog postupka na osnovu tužbe PRS sjedište zamjenika u Bijeljini, kao zakonskog zastupnika Grada Bijeljina radi poništenja Rješenja broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, koja je upisana 23.11.2018. godine, podnesen je zahtjev za brisanje tereta.

Izvršena je procjena predmetnih parcela, koje će se koristiti za potrebe postojeće djelatnosti Društva i u skladu sa MRS izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama Društva, jer iste parcele nikada nisu bile u vlasništvu Društva.

Za uređenje katastarske parcele broj 941, u prethodnom periodu izvršena su dodatna ulaganja u ukupnom iznosu od 6.050 KM.

02510-Gradevinski objekti u pripremi

U 2022. godini, u gradevinske objekte investirano je ukupno 94.374,54 KM, od kojih je u izgradnju objekta za selektivno odvajanje i skladištenje ambalažnog otpada u Službi komunalnih usluga uloženo 5.830 KM, a za izgradnju platoa za pranje specijalnih komunalnih vozila 88.544,54 KM (KUF 1278).

02530-Oprema u pripremi

U nabavku opreme, u 2022. godini uloženo je 319.001,49 KM, od kojih je potrebno istaći sljedeće značajnije nabavke:

- nabavka specijalnog komunalnog vozila Renault truck u iznosu od 275.000 KM,
- nabavka kontejnera u iznosu od 11.900 KM,
- nabavka priključaka za traktor u iznosu od 5.726,50 KM i
- nabavka hidraulične pumpe za pogon prese u iznosu od 4.659,16 KM.

Sva nabavljena oprema stavljena je u upotrebu u tekućoj godini.

Otpis nematerijalnih sredstava i opreme po popisu

Popisom stalnih sredstava utvrđeno je da su pojedina stalna sredstva zastarjela, te da ne donose ekonomske koristi Društvu i ista su isknjižena sa konta nabavne vrijednosti u iznosu od 3.334,41 KM, sa konta ispravke vrijednosti u iznosu od 2.569,99 KM i otpisana u ukupnoj sadašnjoj vrijednosti od 764,42 KM.

IB	Konto	Naziv osnovnog sredstva	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Rev. rezerve
1210	013	„Microsoft office“ na IB 1220	200,00	160,00	40,00	24,96
675	022	Fotelja visoki naslon koža	30,00	30,00	0,00	0,00
750	022	Fotelja niski naslon koža	30,00	30,00	0,00	0,00
822	022	Daktilo stolica visoki naslon	15,00	15,00	0,00	0,00
1009	022	Klima „Vivax“	130,00	130,00	0,00	0,00
1102	022	Kasa fiskalna-rasadnik	150,00	150,00	0,00	0,00
1170	022	Kompjuter „P IV MSGW OFFICE“	180,00	180,00	0,00	0,00
1181	022	Štampač „HP LASERJET P1005“	80,00	80,00	0,00	0,00
1206	022	Računar „ALTOS FUZION+WIN7“	130,00	130,00	0,00	0,00
1216	022	Monitor „AOC 931 SWL“	60,00	60,00	0,00	0,00
1219	022	Računar „MSG HOME BASIC“	200,00	200,00	0,00	0,00
1234	022	Štampač „HP DJ 3050/A“	50,00	50,00	0,00	0,00
1352	022	Printer „EPSON LX-350“	320,00	320,00	0,00	0,00
1356	022	Printer „EPSON LX-350“	340,00	340,00	0,00	0,00
1391	022	Kontejner 1,6 x 2,5 (4 m³)	400,50	320,58	79,92	16,70
1451-1452	022	Kanta za smeće 120l, žuta	138,80	74,94	63,86	0,00
1801-1820	022	Kontejner za otpadni papir 1110l	391,20	133,20	258,00	0,00
1821-1830	022	Kontejner za staklo 1500l	488,91	166,27	322,64	0,00
		Ukupno za konto 013	200,00	160,00	40,00	24,96
		Ukupno za konto 022	3.134,41	2.409,99	724,42	16,70
		Ukupno	3.334,41	2.569,99	764,42	41,66

Na navedenim otpisanim stalnim sredstvima formirane su revalorizacione rezerve u iznosu od 41,66 KM, koje su sa stanjem na dan 31.12.2022. godine knjižene na teret konta revalorizacionih rezervi opreme u korist neraspoređenog dobitka tekuće godine.

Investicione nekretnine

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
032	Vlastiti građevinski objekti	3.193.750	848.442	2.345.308	0
03	Investicione nekretnine	3.193.750	848.442	2.345.308	0

U skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine, u 2022. godini izvršeno je izdvajanje investicionih nekretnina iz građevinskih objekata. Prilikom početnog priznavanja investicione nekretnine vrednovane su po nabavnoj vrijednosti. Naknadno mjerenje investicionih nekretnina, nakon početnog priznavanja vrši se po metodi nabavne vrijednosti, te se vrši obračun računovodstvene i poreske amortizacije. Prema paragrafu 79C MRS 40, bez obzira što se primjenjuje metod nabavne vrijednosti, potrebno je objelodaniti fer vrijednost investicionih nekretnina. Uzimajući da je prvo evidentiranje investicionih nekretnina izvršeno u 2022. godini, fer vrijednost je jednaka nabavnoj.

Dugoročni finansijski plasmani

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
067	Dužnički instrumenti	227	0	227	317
06	Dug. finansijski plasmani	227	0	227	317

Na dužničkim instrumentima, evidentiran je iznos od 227 KM, koji se odnosi na dugoročne obveznice koje Društvo posjeduje.

Nota br. 2

4.2 Tekuća sredstva (AOP-036)

4.2.1 Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
100 do 109	Zalihe materijala	277.449	235.456	41.993	35.560
110 do 119	Zalihe nedovr. proizvodnje, polupr. i nedovršenih usluga	15.605	0	15.605	16.513
140 do 149	Stalna sredstva i sredstva obust. posl.namij.prodaji	17.431	0	17.431	24.317
150 do 159	Dati avansi	0	0	0	0
10 do 15	Zalihe, stalna sredstva ...	310.485	235.456	75.029	76.390

100 do 109-Zalihe materijala

Preostale zalihe materijala na kraju 2022. godine veće su za 6.433 KM u odnosu na zalihe iz prethodne godine. Od ukupnih zaliha materijala, najveći dio se odnosi na zalihe ostalog materijala u skladištu u iznosu od 30.146 KM, zatim zalihe alata, inventara i HTZ opreme u skladištu u iznosu od 7.129 KM, zalihe materijala za izadu učinaka u skladištu u iznosu od 2.900 KM i zalihe rezervnih dijelova u skladištu koje iznose 1.818 KM, a koje se najviše drže zbog zastarjelog voznog parka.

110 do 119-Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga na kraju 2022. godine iznose 15.605 KM i iste su manje za 5,50% u odnosu na stanje zaliha iz 2021. godine. Navedene zalihe se odnose na zalihe sadnog materijala, koji se koristi za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila.

140 do 149-Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji

U okviru konta stalnih sredstava namijenjenih prodaji, evidentirane su podrumске prostorije namijenjene prodaji, ukupne vrijednosti od 13.838 KM, koje se nalaze u građevinskim objektima Trifunčević i Perić, a koje su vlasništvo Društva i postrojenja i oprema nabavljena radi prodaje (kante i kontejneri) u iznosu od 3.593 KM.

U „Izveštaju o popisu zaliha, stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namijenjenih prodaji, izuzev alata i inventara u upotrebi i auto-guma u upotrebi na dan 31.12.2022. godine“, broj: 10944/2022 od 31.12.2022. godine, navedeno je sljedeće: „Na dan 31.12.2022. godine je vršena procjena podrumskih prostora i garaža kojom je utvrđeno da je njihova knjigovodstvena vrijednost niža u odnosu na procijenjenu vrijednost odnosno procijenjenu tržišnu vrijednost, te da nije potrebno vršiti izmjenu postojeće knjigovodstvene vrijednosti“.

4.2.2 Kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
20,21,22	Kratkoročna potraživanja	1.260.313	412.613	847.700	959.313
Osim 214 i 224	a) Kupci-povezana pr.l.	69.737	714	69.023	140.965
	b) Kupci u zemlji	1.111.636	389.749	721.887	796.278
	c) Potr. iz spec. poslova	22.150	22.150	0	0
	d) Ost.kratk.potraživanja	51.258	0	51.258	22.070
	e) Potr.za više pl.porez	5.532	0	5.532	0
24	Got.ekvivalenti i gotovina	658.112	0	658.112	723.546
	a) Gotovina	658.112	0	658.112	723.546
270-279	Porez na dodatu vrijednost	3.788	0	3.788	0
280-289	Aktivna vremenska razgran.	11.527	0	11.527	6.755
	Kratkoročna sredstva...	1.933.740	412.613	1.521.127	1.689.614

200-Kupci - povezana pravna lica

Prema članu 13. tačka 5., Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/04 i 78/11) povezanim licima se smatraju:

- članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno osobe

koje žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima;

- pravna lica koja raspolazu glasačkim pravima u preduzeću;

- pravna lica u kojima preduzeće ima udio od najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkog prava;

- pravna lica u kojima sa najmanje 5% zbira glasačkih prava raspolaze pravno lice.

- pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice član Nadzornog odbora ili Uprave.

Identifikacija i promet sa povezanim licima su utvrđena na osnovu stanja obaveza i potraživanja na dan bilansiranja, odnosno 31. decembra 2022. godine.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 364 od 22. juna 2011. godine upisan je prenos prava svojine na kapitalu Republike Srpske u dijelu od 65%, a u iznosu od 2.436.256 KM, na jedinicu lokalne samouprave - Grad Bijeljina.

Na osnovu vlasništva na akcijama, koje ima Grad Bijeljina i preduzeća, kojima je Grad osnivač, sljedeća povezana lica su ostvarila poslovne odnose u 2022. godini:

1. Gradska uprava Grada Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada, usluga javne higijene i usluga gradskog zelenila;
- kao dobavljač: ispitivanje ispravnosti protiv-požarnih aparata i iznajmljivanje dizalice sa korpom;

2. JU Centar za socijalni rad

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

3. Čika Jova Zmaj dječiji vrtić

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

4. JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

5. „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;
- kao dobavljač: isporuka vode, usluge deponovanja otpatnih voda i usluge servisa fekalnih instalacija;

6. JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

7. JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

8. JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac"

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

9. JU Ekonomska škola Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

10. JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

11. JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

12. JU SKUD "Semberija" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

13. JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

14. JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

15. Srednja stručna škola Janja

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

16. Turistička organizacija Grada Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

17. JKP "Gradsko groblje" d.o.o.

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

18. Javna ustanova "Muzej Semberije" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

19. JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o.

- kao dobavljač: usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada;

Ne postoji poslovni odnos između Društva i pravnog lica u kom je povezano lice ili članovi uže porodice član Uprave.

Pravno lice koje raspolaže glasačkim pravima u preduzeću je:

1. M-optic d.o.o.

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada i zakupa poslovnog prostora u ulici Miloša Crnjanskog.

2. DOO „Oktan promet“ Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada.

Pregled prometa sa povezanim licima

Prema stanju u knjigovodstvu, potraživanja od povezanih pravnih lica na dan 31. decembar 2022. godine iznose:

Š	NAZIV	DUGUJE	POTRAŽ	SALDO
6	Gradska uprava Grada Bijeljina	888.330,03	825.558,38	62.771,65
51	JU Centar za socijalni rad	1.640,10	1.388,05	252,05
53	JU Čika Jova Zmaj dječiji vrtić	3.952,07	3.648,10	303,97
61	JU Narodna biblioteka "Filip Višnjić" Bijeljina	1.270,77	1.172,86	97,91
89	Vodovod i kanalizacija a.d.	19.946,77	18.366,43	1.580,34
718	JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina	5.839,74	5.514,13	325,61
871	DOO „Oktan promet“ Bijeljina	3.456,06	3.160,17	295,89
887	M-optic d.o.o.	29.819,82	29.666,62	153,20
984	JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina	4.999,96	4.674,35	325,61
1100	JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac"	1.320,39	1.222,71	97,68
1114	JU Ekonomska škola Bijeljina	4.235,44	3.584,22	651,22
1758	JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina	4.235,45	3.583,85	651,60
2485	JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina	892,09	843,23	48,86
2563	JU SKUD "Semberija" Bijeljina	211,86	179,26	32,60
2745	JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina	2.328,88	2.149,79	179,09
3189	JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina	1.270,68	1.173,00	97,68
4636	Srednja stručna škola Janja	1.846,68	1.705,03	141,65
5099	Turistička organizacija Grada Bijeljina	406,10	389,81	16,29
5541	JKP "Gradsko groblje" d.o.o.	4.898,54	3.208,68	1.689,86
6136	Javna ustanova "Muzej Semberije" Bijeljina	317,75	293,32	24,43
UKUPNO		981.219,18	911.481,99	69.737,19

Prema stanju u knjigovodstvu, obaveze prema povezanim pravnim licima na dan 31. decembar 2022. godine iznose:

Š	NAZIV	DUGUJE	POTRAŽ	SALDO
6	Gradska uprava Grada Bijeljina	2.048,00	2.048,00	0,00
89	Vodovod i kanalizacija a.d.	10.296,53	11.060,11	-763,58
2943	JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o.	1.182.017,09	1.399.667,33	-217.650,24
UKUPNO		1.194.361,62	1.412.775,44	-218.413,82

Osnova za ostvarivanje transakcija

Promet sa povezanim pravnim licima obavljao se na osnovu sljedećih transakcija:

1. Gradska uprava Grada Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac na osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02-404-237/21 Lot 1 i Lot 2 od 20.04.2022. godine, za izvršene usluge odvoza otpada po nalogu, održavanje javnog gradskog zelenila, održavanje, čišćenje i pranje javnih površina na području naseljenog mjesta Janja i u gradu Bijeljina, odvoženje komunalnog otpada iz domaćinstava MZ Brijesnica i Ljeljenča, a po osnovu mjesečno ispostavljenih računa,
- kao kupac po osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02-404-43/22 od 05.05.2022. godine, za usluge pranja saobraćajnica i trotoara,
- kao kupac po osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02-404-216/21-1 od 01.02.2022. godine, za usluge redovnog odvoza čvrstog komunalnog otpada,
- kao kupac po osnovu Ugovora o pružanju usluga komunalnoj policiji, broj: 02-404-30/22 od 02.06.2022. godine i
- kao dobavljač:
 1. usluga tehničkog ispitivanja ispravnosti protivpožarnih (PP) aparata, na osnovu: „Odluke o pokretanju postupka javne nabavke ispitivanja ispravnosti PP aparata“, broj: 4082/2022 od 06.05.2022. godine i „Odluke o pokretanju postupka javne nabavke ispitivanja ispravnosti PP aparata“, broj: 9877/2022 od 25.11.2022. godine, donesene od strane direktora AD „Komunalac“ Bijeljina,
 2. usluge iznajmljivanja visinske korpe, a na osnovu faktura broj: 278/2022 od 28.02.2022. godine (KUF 245) i 410/2022 od 31.03.2022. godine (KUF 353).

2. JU Centar za socijalni rad je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

3. Čika Jova Zmaj dječiji vrtić je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 7926/2019 od 01.11.2019. godine.

4. JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

5. „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 3253/2019 od 01.05.2019. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 3253-1/2019 od 01.05.2019. godine.
- kao dobavljač:

1. po osnovu usluga isporuka vode, na osnovu ispostavljenih računa,
2. usluge deponovanja otpatnih voda, na osnovu ispostavljenih računa i
3. usluge servisa fekalnih instalacija, na osnovu Odluka direktora AD „Komunalac“ Bijeljina i ispostavljenih računa.

6. JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

7. DOO „Oktan promet“ Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 5388/2020 od 01.07.2020. godine i 2025/2021 od 16.03.2021. godine.

8. M-optic d.o.o. je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa i kao kupac zakupa poslovnih prostora po osnovu sljedećih ugovora:

1. Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 4904/2021 od 11.06.2021. godine;
2. Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 4903/2021 od 11.06.2021. godine i
3. Ugovor o zakupu zemljišta, broj: 4944/2021 od 11.06.2021. godine.

9. JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

10. JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac" je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 395/2018 od 01.01.2018. godine

11. JU Ekonomska škola Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 75/2008.

12. JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 76/2008.

13. JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 4819/2020 od 01.08.2020. godine.

14. JU SKUD "Semberija" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

15. JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 705/2020 od 01.02.2020. godine i Aneks Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 705/2020 od 01.02.2020. godine.

17. JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 8360/2018 od 01.12.2018. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 8360-1/2018 od 01.12.2018. godine.

18. Srednja stručna škola Janja je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa.

19. Turistička organizacija Grada Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 2598/2018 od 01.03.2018. godine.

20. JKP "Gradsko groblje" d.o.o. je ostvarilo sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 6075/2015 od 01.09.2015. godine, Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 6009/2015 od 03.08.2015. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 1515/2018 od 01.03.2018. godine.

21. JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o. je ostvarila sljedeći promet:

- kao dobavljač za usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada, po Ugovoru o deponovanju čvrstog komunalnog otpada, broj: 01-212/2019 od 12.02.2019. godine.

Pregled nenaplaćenih potraživanja i dospjelih obaveza

Prema naprijed datom pregledu, stanje nenaplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica i obaveza prema povezanim pravnim licima, na dan 31.12.2022. godine iznosi:

- iznos nenaplaćenih potraživanja 69.737,19 KM
- iznos obaveza prema povezanim licima 218.413,82 KM

Usaglašavanje potraživanja od povezanih pravnih lica, vršeno je putem IOS-a sa stanjem na dan 30.11.2022. godine.

Stanje potraživanja na kontu 20000 - Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica, na dan 30.11.2022. godine iznosi 71.511,63 KM, dok su u periodu od 01.12.-31.12.2022. vršene određene uplate od strane kupaca te stanje potraživanja na dan 31.12.2022. godine iznosi 69.737,19 KM.

Povezanim pravnim licima (kupcima usluga), poslato je 20 IOS-a. Sa 17 povezanih pravnih lica izvršeno je usaglašavanje potraživanja na dan 30.11.2022. godine u ukupnom iznosu od 71.185,85 KM. Od ukupnog broja poslatih IOS-a, 3 IOS-a nisu vraćena sa ukupnim potraživanjem od 325,78 KM. Na navedenim IOS-ima postoji sljedeće obavještenje: "Ukoliko se IOS ne vrati u roku od 10 dana, smatra se usaglašenim". Do dana sačinjavanja ovih Napomena, odnosno do 09.02.2023. godine, vršeno je usaglašavanje sa još jednim povezanim pravnim licem (M-Optic d.o.o.), gdje je od strane navedenog povezanog pravnog lica osporen iznos zakonskih zateznih kamata od 153,20 KM. U toku su prepiske sa navedenim povezanim pravnim licem i postupak usaglašavanja.

201, 202 i 203 - Kupci u zemlji

Potraživanja od kupaca u zemlji u tekućoj godini manja su za 74.391 KM u odnosu na stanje potraživanja iz prethodne godine.

Redovna *potraživanja od fizičkih lica* iznose 632.101 KM i ista su manja za 41.920 KM od potraživanja iz prethodne godine, koja su iznosila 674.021 KM. Procentualno učešće redovnih potraživanja od fizičkih lica u ukupnim potraživanjima po osnovu prodaje u 2022. godini iznosi 79,92%, sa procentom naplativosti po osnovu redovnih potraživanja od 83,93%, dok je u 2021. godini procenat naplativosti iznosio 82,71%.

Redovna *potraživanja od pravnih lica* iznose 230.388 KM. Potraživanja od pravnih lica u tekućoj godini manja su za 18,63%, odnosno za 52.758 KM u odnosu na potraživanja iz prethodne godine, koja su iznosila 283.146 KM. Redovna potraživanja od pravnih lica u ukupnim potraživanjima po osnovu prodaje učestvuju sa 29,13%. Procenat naplativosti redovnih potraživanja od pravnih lica u 2022. godini iznosi 87,99% dok je u 2021. godini iznosio 85,26%.

U skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti, „Pravilnikom o računovodstvenim politikama a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 811/2019 od 08.02.2019. godine i „Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 3564/2021 od 04.05.2021. godine, ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je na teret rashoda tekuće godine, na osnovu procjene nenaplativosti potraživanja po osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize očekivanih kreditnih gubitaka i dobitaka, zasnovanih na podacima iz prethodnog obračunskog perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Za potrebe sastavljanja finansijskog izvještaja za 2022. godinu izvršen je obračun očekivanih kreditnih gubitaka i dobitaka, te su utvrđeni sljedeći *kreditni dobitci tekuće godine*, u ukupnom iznosu od 20.304,48 KM:

- od kupaca povezanih pravnih lica, u iznosu od 17,94 KM,
- od kupaca pravnih lica iz zemlje, u iznosu od 11.552,13 KM i
- od kupaca fizičkih lica, u iznosu od 8.734,41 KM.

Kreditni dobitci, utvrđeni po osnovu razlike između stanja na dan 31.12.2022. godine i početnog stanja 2022. godine, knjiženi su u korist prihoda od usklađivanja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvrijeđenja potraživanja od kupaca (konto 687) u iznosu od 20.304,48 KM, a na teret ispravke vrijednosti potraživanja od povezanih pravnih lica u iznosu od 17,94 KM, na teret ispravke vrijednosti potraživanja od pravnih lica u iznosu od 11.552,13 KM i na teret ispravke vrijednosti potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 8.734,41 KM.

Usaglašavanje potraživanja od kupaca pravnih lica i ostalih kupaca usluga, izuzev kupaca fizičkih lica, vršeno je putem IOS-a sa stanjem na dan 30.11.2022. godine.

Stanje potraživanja na kontima 20100, 20200 i 20300 - Potraživanja od pravnih lica sa 30.11.2022. godine iznosi 234.870,27 KM. IOS-i su slati svim komitentima. Pravnim licima poslato je ukupno 2.174 IOS-a sa ukupnim potraživanjem od 234.870,27 KM. Sa pravnim licima usaglašeno je 270 IOS-a ukupnog potraživanja od 71.956,53 KM, dok je 3 IOS-a neusaglašeno sa iznosom potraživanja od 640,90 KM. Od ukupnog broja poslatih IOS-a, 1.904 IOS-a nisu vraćena sa ukupnim potraživanjem od 162.272,84 KM. Na navedenim IOS-ima postoji sljedeće obavještenje: „Ukoliko se IOS ne vrati u roku od 10 dana, smatra se usaglašenim“. Svim pravnim licima, sa kojima nije izvršeno usaglašavanje potraživanja, sa stanjem na dan 30.11.2022. godine, vršeno je naknadno usaglašavanje i ponovno dostavljanje IOS-a na dan 31.12.2022. godine.

U okviru sintetičkog konta **2013 – Sumnjiva i sporna potraživanja** evidentiran je iznos od 249.147,21 KM, koji se sastoji od sumnjivih i spornih potraživanja od fizičkih lica iz Republike Srpske u iznosu od 92.842,89 KM i sumnjivih i spornih potraživanja od pravnih lica iz Republike Srpske u iznosu od 156.304,32 KM.

U 2022. godini podnijet je 41 prijedlog za izvršenje protiv pravnih lica i preduzetnika sa ukupnim iznosom potraživanja od 34.567,65 KM. U okviru "Spiska prijedloga za izvršenje tražioca izvršenja AD "Komunalac" Bijeljina protiv izvršenika pravnih lica i preduzetnika", broj: 153/2023 od 11.01.2023. godine, evidentirana su sva aktivna potraživanja tražioca izvršenja, kao i tužbe po kojima je tuženi AD "Komunalac" Bijeljina.

Ukupan broj aktivnih prijedloga za izvršenje protiv pravnih lica na dan 31.12.2022. godine je 162, sa ukupnim iznosom potraživanja od 156.304,32 KM. U okviru "Spiska prijedloga za izvršenje tražioca izvršenja AD "Komunalac" Bijeljina protiv izvršenika pravnih lica i preduzetnika", broj: 153/2023 od 11.01.2023. godine, evidentiran je iznos svih aktivnih potraživanja od 146.373,37 KM (150 prijedloga), dok je u okviru "Spiska aktivnih prijedloga za izvršenje i tužbi na dan 31.12.2022. godine - pravna lica", broj: 10999/2022 od 31.12.2022. godine, evidentiran iznos svih aktivnih potraživanja od 9.930,95 KM (12 prijedloga).

U 2022. godini podnijeto je 218 prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica sa ukupnim iznosom potraživanja od 39.861,61 KM. Na dan 31.12.2022. godine aktivno je 406 prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica sa ukupnim iznosom potraživanja od 92.842,89 KM. "Spisak aktivnih prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica na dan 31.12.2022. godine", broj: 10998/2022 od 31.12.2022. godine, dostavljen je u prilogu ovih Nota.

Nota br. 3

4.3 Bilansna i vanbilansna aktiva (AOP 066+067)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	Bilansna aktiva (001+036)	14.203.300	4.222.577	9.980.723	9.463.201
	A. Stalna sredstva	11.959.075	3.574.508	8.384.567	7.697.197
	B. Tekuća sredstva	2.244.225	648.069	1.596.156	1.766.004
880 -888	Vanbilansna aktiva	516.592	0	516.592	516.592

Bilansna aktiva Društva u 2022. godini, veća je u odnosu na aktivu 2021. godine za 517.522 KM, prvenstveno zbog značajnog povećanja stalnih sredstava, u okviru koje je naznačajnije povećanje na zemljištu i opremi. Tekuća sredstva u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu manja su za 169.848 KM, prvenstveno zbog smanjenog iznosa potraživanja i gotovine.

Nota br. 4**4.4 Kapital (AOP-102-109+110+111+115+116-117+118-123)****4.4.1 Osnovni kapital (103 do 108)**

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
300	Aksijski kapital	3.748.014	3.748.014
30	Osnovni kapital	3.748.014	3.748.014

Struktura aksijskog kapitala Društva

NAZIV	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
Grad Bijeljina	2.436.256	2.436.256
Oktan promet d.o.o.	1.118.745	1.118.745
Ostali akcionari	193.013	193.013
Stanje na dan	3.748.014	3.748.014

U strukturi aksijskog kapitala dva najveća akcionara u tekućoj godini nije bilo promjena u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje aksijskog kapitala na dan 31.12.2022. godine utvrđeno je po osnovu Izvještaja Centralnog registra HOV.

4.4.2 Rezerve (112+114)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
322	Zakonske rezerve	195.443	182.694
323	Statutarne rezerve	0	0
dio 32	Rezerve	195.443	182.694

Zakonske rezerve u tekućoj godini uvećane su za iznos od 12.749 KM, koji se odnosi na obavezno izdvajanje od 5% ukupne dobiti iz prethodne godine u iznosu od 254.991 KM.

4.4.3 Revalorizacije rezerve

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
330, 331 i 334	Revalorizacije rezerve	4.067.135	4.134.143
	Revalorizacije rezerve	4.067.135	4.134.143

Revalorizacije rezerve Društva na dan 31.12.2022. godine, manje su za 67.008 KM u odnosu na stanje revalorizacionih rezervi na dan 31.12.2021. godine. Na revalorizacionim rezervama evidentirane su sljedeće promjene:

- **Revalorizacije rezerve nematerijalnih ulaganja** umanjene su za ukupan iznos od 447,51 KM, od kog umanjeno od 422,55 KM predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, a umanjeno od 24,96 KM predstavlja raspoložive revalorizacije rezerve otpisanih nematerijalnih sredstava;
- **Revalorizacije rezerve građevinskih objekata** su umanjene za iznos od 41.421,58 KM, koji predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, u skladu sa MRS-16;
- **Revalorizacije rezerve opreme** umanjene su za ukupan iznos od 25.139,80 KM, od kog umanjeno od 25.123,10 KM predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, a umanjeno od 16,70 KM predstavlja raspoložive revalorizacije rezerve otpisane opreme. Prenos revalorizacionih rezervi po ovom osnovu knižen je u skladu sa odredbama MRS-16.

4.4.4 Neraspoređena dobit (125 do 127)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
340	Neraspoređena dobit ranijih godina	690.139	447.898
341	Neraspoređena dobit tekuće godine	100.752	254.991
34	Neraspoređena dobit	790.891	702.889

341-Neraspoređena dobit tekuće godine

U Bilansu stanja na AOP-u 126 iskazana je neraspoređena dobit tekuće godine u iznosu od 100.752 KM, koji je nastao kao razlika dobitka po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u iznosu od 67.009 KM i neto dobitka tekuće godine u iznosu od 33.743 KM.

Nota br.5

4.5 Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze (AOP 133+137+145)

4.5.1 Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
404	Rezerv. za naknade i beneficije zap.	49.805	39.180
404	Rezerv. za naknade i beneficije zap.	49.805	39.180

Na početku 2022. godine, na kontu rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju, evidentiran je iznos od 39.179,73 KM, koji je prema obračunu aktuarsa za 2022. godinu uvećan

za 29.959,43 KM, u skladu sa odredbama MRS 19. U 2022. godini 7 radnika je otišlo u penziju i isplaćena im je otpremnina u ukupnom iznosu od 19.334,03 KM.

Nota br.6

4.6 Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja (AOP 147)

4.6.1 Obaveze iz poslovanja (AOP 156 do 160)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
	<i>a) Priljeni avansi, depoz. i kaucije</i>	<i>115.356</i>	<i>97.564</i>
	<i>b) Dobavljači-povezana pravna lica</i>	<i>218.414</i>	<i>112.200</i>
	<i>c) Dobavljači u zemlji</i>	<i>391.783</i>	<i>41.050</i>
43	Obaveze iz poslovanja	725.553	250.814

43-Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja Društva, na dan 31.12.2022. godine iznose 725.553 KM i iste su veće za 474.739 KM od obaveza iz prethodne godine, prvenstveno zbog većih obaveza Društva prema dobavljačima - povezanim pravnim licima, koje su veće za 106.214 KM i obaveza prema dobavljačima u zemlji, koje su veće za 350.733 KM. Sve obaveze prema povezanim pravnim licima i prema dobavljačima, sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, su u okviru valute plaćanja. Priljeni avansi u tekućoj godini su veći za 17.792 KM od priljenih avansa u prethodnoj godini.

Sa dobavljačima je vršeno usaglašavanje obaveza po osnovu IOS-a, sa stanjem na dan 30.11.2022. godine. Ukupan broj poslatih IOS-a je 149, sa saldom obaveza u iznosu od 315.667,99 KM, od kojih je dobavljačima-povezanim licima poslato 3 IOS-a sa saldom obaveza od 222.534,76 KM, dobavljačima iz Republike Srpske 130 IOS-a sa saldom obaveza od 88.149,23 KM, dobavljačima iz Federacije BiH 10 IOS-a sa saldom obaveza od 4.984,00 KM i dobavljačima iz Brčko Distrikta BiH 6 IOS-a sa izmirenim svim obavezama. Svi IOS-i sa dobavljačima, koji su vraćeni, su usaglašeni. Sa dobavljačima povezanim pravnim licima usaglašena su 3 IOS-a sa ukupnim saldom obaveza od 222.534,76 KM, dok je sa ostalim dobavljačima usaglašeno 49 IOS-a sa ukupnim saldom obaveza od 59.189,65 KM. Usaglašavanje obaveza sa ostalim dobavljačima, koji nisu vratili IOS, je u toku.

4.6.2 Obaveze iz specifičnih poslova (AOP 161)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
440 do 449	Obaveze iz specifičnih poslova	2.252	871

Obaveze iz specifičnih poslova u tekućoj godini su povećane za 1.381 KM u odnosu na obaveze iz prethodne godine.

4.6.3 Obaveze za plate i naknade plata (AOP 162)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
450 do 458	Obaveze za plate i naknade plata	262.014	221.656

Na kontu obaveza za plate i naknade plata u tekućoj godini evidentirane su obaveze za neto plate i naknade plata u iznosu od 176.116 KM, obaveze za porez na plate i naknade plata u iznosu 4.795 KM i obaveze za doprinose na plate i naknade plata, osim plata koje se refundiraju u iznosu od 81.103 KM. Sve obaveze za plate i naknade plata su izmirene 03.01.2023. godine.

4.6.4 Ostale obaveze (AOP 163)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
460 do 469	Ostale obaveze	18.103	14.538

Na kontu ostalih obaveza, u tekućoj godini evidentirane su obaveze prema zaposlenim za naknade troškova prevoza u iznosu od 9.474 KM, obaveze prema članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju u iznosu od 3.000 KM, obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima u iznosu od 2.374 KM i obaveze za članarine poslovnim udruženjima u iznosu od 3.255 KM.

4.6.5 Porez na dodatu vrijednost (AOP 164)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
470 do 479	Porez na dodatu vrijednost	0	30.445

Obaveze za PDV, na dan 31.12.2022.godine nisu utvrđene, jer je evidentiran veći iznos ulaznog od izlaznog PDV-a, te je na analitičkom kontu 27900 iskazan poreski kredit u iznosu od 3.788 KM.

4.6.6 Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (AOP 165)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
48 osim 481	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	6.577	3.784

U okviru obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dažbine su navedene sljedeće obaveze:

- obaveze za naknadu za opštekorisna dejstva šuma u iznosu od 2.472,52 KM;
- obaveze za naknadu za protivpožarnu zaštitu u iznosu od 1.022,80 KM;

- obaveze za naknadu za korišćenje ili zagađenje voda u iznosu od 19,02 KM;
- obaveze za doprinos za profesionalnu rehabilitaciju invalida u iznosu od 523,25 KM;
- obaveze za porez na naknade članovima odbora i komisija u iznosu od 448,29 KM;
- obaveze za doprinose na naknade članovima odbora i komisija u iznosu od 1.549,21 KM
- obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima u iznosu od 541,31 KM.

4.6.7 Obaveze za porez na dobit (AOP 166)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
481	Obaveze za porez na dobit	0	20.083

Obaveze za porez na dobit, u tekućoj godini nisu utvrđene, jer je iskazan poreski gubitak.

4.6.8 Kratkoročna razgraničenja (AOP 167)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
49 osim 496	Kratkoročna razgraničenja	114.936	114.090

U okviru kratkoročnih razgraničenja tekuće godine, evidentirani su:

- obračunati ostali troškovi tekućeg obračunskog perioda koji nisu fakturisani u tom periodu u iznosu od 7.982 KM, za sve fakture od dobavljača koje su na protokol dostavljene nakon 10.01.2023. godine a pripadaju 2022. godini;
- prihodi budućeg perioda u iznosu od 31.400 KM, koji se manjim dijelom odnose na prihode od refundacije po rješenju Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, a većim dijelom na prihode od refundacije po rješenju Fonda dječije zaštite Republike Srpske, a pripadaju 2023. godini;
- razgraničeni prihodi na osnovu donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 75.248 KM, a odnose se na odobrena sredstva za investiciona ulaganja putem sufinansiranja iz sredstava Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske i razgraničeni prihodi po osnovu prijema sredstava bez naknade od drugih pravnih lica u iznosu od 306 KM, koja se odnose na donaciju polovnih kontejnera od strane danske firme „Odense Waste Management Company“.

Nota br.7**4.7 Bilansna i vanbilansna pasiva (AOP 169+170)**

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
	Bilansna pasiva (AOP 169)	9.980.723	9.463.201
	A. Kapital (AOP 101)	8.801.483	8.767.740
	B. Dugoročna rezerviranja... (AOP 132)	49.805	39.180
	C. Kratkoročne obaveze i rezerv. (AOP 147)	1.129.435	656.281
890 do 898	Vanbilansna pasiva (AOP 170)	516.592	516.592

Bilansna pasiva Društva u tekućoj godini, veća je za 517.522 KM u odnosu na pasivu iz prethodne godine, zbog povećanih obaveza Društva, koje su detaljno obrazložene u Noti br. 6.

Kapital Društva u tekućoj godini je u odnosu na prethodnu godinu uvećan za 33.743 KM, odnosno za neto dobitak tekuće godine, koji je evidentiran u Bilansu uspjeha na AOP-u 316, kolona 4 - tekuća godina.

Nota br.8**5.1 Poslovni prihodi i rashodi**

Ukupni poslovni prihodi za 2022. godinu iznose 5.881.556 KM, dok ukupni poslovni rashodi iznose 5.946.235 KM. Kao manjak poslovnih prihoda u odnosu na poslovne rashode, na AOP-u 238 tekuće godine, evidentiran je poslovni gubitak u iznosu od 64.679 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran poslovni dobitak u iznosu od 76.283 KM.

5.1.1 Poslovni prihodi**AOP 202-Prihodi od prodaje robe**

Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, ostvaruju se po osnovu prihoda od prodaje kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 683,76 KM bez PDV-a i prihoda od prodaje plastičnih kanti zapremine 120 i 240 l, koje se prodaju po cijenama od 47,01 KM bez PDV-a za kantu zapremine od 120 l i 59,83 KM bez PDV-a za kantu zapremine od 240 l. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, koji su ostvareni u tekućoj godini, su manji za 21.701,92 KM u odnosu na ostvarenje prihoda iz 2021. godine, prvenstveno zbog neostvarenih prihoda od prodaje otpisanih stalnih sredstava putem licitacije, koji su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 21.996,80 KM, dok u tekućoj godini nije bilo ostvarenja navedenih prihoda.

AOP 206-Prihodi od prodaje proizvoda

Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu, se najvećim dijelom ostvaruju prodajom gotovih proizvoda iz rasadnika. U tekućoj godini, prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu su povećani za 21,26% u odnosu na prethodnu godinu.

AOP 210-Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga u 2022. godini veći su za 132.150 KM, odnosno za 2,94% u odnosu na ostvarenje 2021. godine.

U okviru prihoda od pruženih usluga, evidentiraju se *prihodi od pruženih usluga povezanim pravnim licima i prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu*.

Prihodi od pruženih usluga povezanim pravnim licima se ostvaruju pružanjem usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 620 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljina. Okvirni sporazum za čišćenje javnih površina u proljetnom, ljetnom, jesenjem i zimskom periodu u Gradu Bijeljina i naseljenom mjestu Janja i Okvirni sporazum za održavanje javnih zelenih površina, sa Gradom Bijeljina su potpisani 26.04.2022. godine, dok su pojedinačni ugovori zaključeni 16.05.2022. godine.

U tekućoj godini, ostvaren je prihod od 677.551,37 KM, koji je za 40.575,20 KM, odnosno za 6,37% veći od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Ostvareni prihodi u odnosu na planirane prihode veći su za 2,04%.

Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu, se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 621, 622 i 623, su ostvareni u iznosu od 3.956.946,14 KM. Ostvareni prihodi su manji od planiranih za 0,71%, dok su u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani za 2,37%, odnosno za 91.574,70 KM.

Značajno povećanje prihoda od pruženih usluga u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, primjetno je na prihodima od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od fizičkih lica, koji su veći za 2,23%, odnosno za 60.360,31 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog povećanog broja novih korisnika usluga i izvršene kontrole evidentirane korisne stambene površine u odnosu na stvarno stanje na terenu kod većeg broja korisnika. U toku je postupak kontrole korisne stambene površine za sve korisnike prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Republike Srpske, su veći za 32.701,38 KM u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog otklonjenih grešaka u zaduženju korisnika prilikom izvršenih kontrola na terenu, po osnovu kojih je utvrđeno da pojedini korisnici nisu u potpunosti zaduženi u skladu sa „Cjenovnikom komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koji je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnik je u primjeni od 15.02.2019. godine.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Federacije BiH su veći za 1.544,67 KM u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine, dok su prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Brčko Distrikta BiH veći za 4.637,46 KM, odnosno za 40,07% u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Prihodi ostvareni od usluga specijalnog vozila za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila - „pauk“ (konta: 62114 i 62115), su u tekućoj godini manji za 5.306,23 KM, odnosno za 13,01% u odnosu na prethodnu godinu.

AOP 214-Povećanje vrijednosti zaliha učinaka

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu manji za 9,52%, odnosno za 872,46 KM. Ostvarenje navedenih prihoda tekuće godine je veće od planiranih prihoda za 65,92%.

AOP 218-Ostali poslovni prihodi

U okviru ostalih poslovnih prihoda evidentiraju se *prihodi od zakupa, prihodi od donacija, prihodi iz namjenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi po drugim osnovama.*

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 326.507 KM, prvenstveno zbog povećanih ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama.

Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama, u tekućoj godini su uvećani za 545.543,49 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog prihoda na **kontu 65900** u okviru kojih je evidentiran iznos od 550.484,10 KM, a koji se odnosi na procjenu vrijednosti zemljišta.

Procjena zemljišta je izvršena na način kako slijedi:

- Parcela broj 882/1, potes šljunkare, površina 25.571 m², u iznosu od 51.142,00 KM,
- Parcela broj 915/2, potes šljunkare, površina 842 m², u iznosu od 5.304,60 KM i
- Parcela broj 917/1, potes šljunkare, površina 89.825 m², u iznosu od 494.037,50 KM

Zemljište je navedeno u Listu nepokretnosti broj 386/0, izdat 27.01.2023. godine od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica Bijeljina.

Priznavanje prihoda po osnovu procjene, na kontu 65900, izvršeno je po osnovu sljedećeg:

- Rješenjem Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, utvrđeno je pravo svojine u korist A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Grad Bijeljina, zastupan po Pravobranilaštvu Republike Srpske - Sjedište zamjenika u Bijeljini, dana 25.04.2019. godine, podnio je tužbu radi utvrđivanja prava svojine na parcelama 882/1, 915/2 i 917/1 protiv tuženog A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini, broj: 59 0 Ps 033096 18 Ps od 12.12.2019. godine, na koje je stavljen pečat pravosnažnosti dana 18.04.2022. godine, tužba u ovoj pravnoj stvari je povučena.

Uzimajući u obzir da su se u 2022. godini stekli uslovi za brisanje tereta upisa zabilježbe pokretanja sudskog postupka na osnovu tužbe PRS sjedište zamjenika u Bijeljini, kao zakonskog zastupnika Grada Bijeljina radi poništenja Rješenja broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, koja je upisana 23.11.2018. godine, podnesen je zahtjev za brisanje tereta. Izvršena je procjena predmetnih parcela, koje će se koristiti za potrebe postojeće djelatnosti Društva i u skladu sa MRS izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama Društva, jer iste parcele nikada nisu bile u vlasništvu Društva.

Prihodi od zakupnina u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 530.397,18 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 538.503,38 KM. Navedeni prihodi u tekućoj godini su manji za 8.106,20 KM, odnosno za 1,51% u odnosu na ostvarenje prethodne godine, prvenstveno zbog smanjenog prihoda od zakupnina stolova u pijaci po osnovu zaključenih ugovora, koji su manji za 10.218,01 KM i smanjenog prihoda od zakupa poslovnih prostora (lokala), koji su manji za 2.421,18 KM.

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica, donacija primljenih od državnih organa i ostalih donacija. U tekućoj godini su manji za 166.581,25 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 39.905,17 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 84.254,49 KM. Značajno smanjenje prihoda iz namjenskih izvora finansiranja u tekućoj godini u odnosu na prethodnu realizovano je po osnovu prihoda iz fondova za porodijsko bolovanje, koji su manji za 16.454,23 KM i prihoda od zavoda, koji su manji za 23.559,73 KM. Prihodi iz fondova za bolovanje, u tekućoj godini su manji za 4.435,36 KM.

5.1.2 Poslovni rashodi

Ukupni poslovni rashodi u tekućoj godini iznose 5.946.235 KM i isti su veći za 582.152 KM u odnosu na poslovne rashode iz prethodne godine.

Od ukupnih poslovnih rashoda, značajne promjene su se dešavale na sljedećim pozicijama:

AOP 221-Troškovi materijala

Troškovi materijala u tekućoj godini su veći od troškova prethodne godine za 21.408 KM, odnosno za 13,71%.

Troškovi materijala za izradu učinaka, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 23,96%, odnosno za 12.341,04 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 27,69%, odnosno za 13.843,95 KM.

Troškovi ostalog materijala, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 8,66%, odnosno za 9.067,18 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog:

- troškova otpisa novih auto-guma, koji su veći za 11.368,63 KM,
- troškova otpisa protektiranih auto-guma, koji su veći za 4.720,00 KM i
- troškova kancelarijskog materijala, koji su veći za 1.338,57 KM.

Troškovi otpisa HTZ opreme su manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 6.678,77 KM, prvenstveno zbog nabavke zimskih jakni u prethodnoj godini, koje se nabavljaju svake dvije godine.

Troškovi materijala i dijelova utrošenih za održavanje stalnih sredstava, u tekućoj godini su neznatno manji od ostvarenja prethodne godine. Navedene troškove teško je precizno planirati zbog zastarjelog voznog parka i iznenadnih kvarova na vozilima.

AOP 222-Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su veći za 39,60%, odnosno za 121.706,23 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 39,52%.

Značajno povećanje troškova tekuće godine primjetno je na troškovima nafte i naftnih derivata (konta: 51301-51304), koji su povećani za 124.958,48 KM, zbog stalnog rasta cijena na tržištu, dok su utrošene količine na nivou ostvarenja prethodne godine.

Troškovi električne energije i vode neznatno manji u odnosu na troškove iz prethodne godine.

AOP 223-Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Navedeni troškovi, u tekućoj godini veći su za 14,86%, odnosno za 466.103 KM od troškova ostvarenih u prethodnoj godini.

U okviru *troškova bruto plata i bruto naknada plata*, evidentiraju se troškovi *bruto zarada i troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju*.

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2022. godini, veći su za 15,82%, odnosno za 419.597,29 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 14,63%, prvenstveno po osnovu povećanja bruto plata¹ i povećanja broja zaposlenih radnika. Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini iznosio je 179 radnika, a u 2022. godini 188 radnika, tako da je prosječan broj zaposlenih u tekućoj godini povećan za 9 radnika.

Na dan 31.12.2022. godine, po osnovu ugovora o radu na određeno i neodređeno, u Društvu je zaposleno 185 radnika, dok je u prethodnoj godini na isti dan evidentirano 177 radnika.

Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju, evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 60.084,94 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 57.568,00 KM.

U okviru *troškova ostalih ličnih primanja*, evidentiraju se *troškovi otpremnina i pomoći u skladu sa propisima o radu, troškovi zaposlenih na službenom putu i troškovi bruto ostalih ličnih rashoda*.

Troškovi otpremnina i pomoći u skladu sa propisima o radu, ostvareni u tekućoj godini, manji su od ostvarenja prethodne godine za 22,13%, odnosno za 5.301,92 KM, prvenstveno zbog manjeg broja isplata na ime pomoći zaposlenim radnicima.

Troškovi zaposlenih na službenom putu, u tekućoj godini su veći za 121,30%, odnosno za 4.762,18 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog povećanih troškova smještaja i ishrane na službenom putu, koji su u tekućoj godini povećani za 2.253,09 KM. Troškovi dnevnica na službenom putu, u 2022. godini su veći za 1.628,35 KM u odnosu na prethodnu godinu, dok su troškovi prevoza na službenom putu povećani za 880,74 KM.

Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda, su u tekućoj godini uvećani za 11,16% u odnosu na troškove prethodne godine, odnosno za 44.528,10 KM, prvenstveno zbog povećanih naknada troškova prevoza radnika, koji su veći za 22.237,16 KM i ostalih naknada troškova zaposlenim, koji su veći za 18.499,10 KM.

¹ Vlada Republike Srpske je dva puta u toku 2022. godine povećala najnižu platu. Prvobitno povećanje je izvršeno od 01.01.2022. godine sa 540 na 590 KM, dok je drugo povećanje izvršeno sa 590 na 650 KM, počevši od 01.05.2022. godine.

Odlukom Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, izvršena je promjena cijene rada sa 220 na 245 KM, počevši od 01.05.2022. godine.

U okviru ostalih naknada troškova zaposlenim, evidentiraju se naknade za regres, Božić, 8. mart i Vaskrs. Naknada za regres je povećana u tekućoj godini u odnosu na prethodnu, zbog povećanja najniže plate u Republici Srpskoj.

Troškovi toplog obroka u tekućoj godini, su veći za 3.791,84 KM u odnosu na troškove iz prethodne godine, zbog stalnog rasta cijena prehrambenih proizvoda.

AOP 226-Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga manji su za 12.663 KM, zbog smanjenja troškova ostalih usluga, koji su manji za 2,10%, odnosno za 24.217 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih troškova deponovanja otpada, koji su manji za 21.791 KM.

Troškovi zakupa u tekućoj godini su povećani za 10.663 KM, prvenstveno zbog povećanih troškova zakupa opreme, u okviru kojih su evidentirani troškovi zakupa privatnog automobila u poslovne svrhe u iznosu od 26.470 KM, dok su u 2021. godini iznosili 15.515 KM. Troškovi ostalih zakupa su manji za 292 KM.

AOP 227-Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godini, su manji za 7,68%, odnosno za 23.778,57 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine. Smanjenje troškova amortizacije uzrokovano je istekom amortizacionog perioda opreme koja se i dalje koristi i donosi ekonomske koristi Društvu. Potrebno je u 2023. godini izvršiti procjenu stalnih sredstava, jer je posljednja vršena sa stanjem na dan 01.01.2019. godine.

U okviru *troškova rezervisanja* u tekućoj godini evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 29.959,43 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani troškovi rezervisanja u iznosu od 6.417,24 KM. Obračun rezervisanja je izvršen od strane ovlaštenog aktuara mr Panić Mladena, broj ovlaštenja: 05-529-2/09, a u skladu sa MRS 19-Primanja zaposlenih

AOP 234-Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi u tekućoj godini su manji u odnosu na ostvarenje prethodne godine za 15.423 KM, zbog značajnog smanjenja ostalih nematerijalnih troškova, koji su u odnosu na ostvarenje prethodne godine manji za 28,67%, odnosno za 27.140 KM, dok su u odnosu na plan manji za 38,93%.

Najveće povećanje u okviru nematerijalnih troškova evidentno je na troškovima reprezentacije. Troškovi reprezentacije u tekućoj godini su veći za 135,11%, odnosno za 12.921,63 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 2,24%.

Značajno povećanje troškova reprezentacije evidentno je na troškovima ugostiteljskih usluga prilikom proslava, koji su veći za 10.960,00 KM u tekućoj godini u odnosu na prethodnu. Navedeni troškovi se odnose na organizovanu proslavu „30 godina od osnivanja A.d. „Komunalac“ Bijeljina“.

AOP 235-Troškovi poreza

Troškovi poreza tekuće godine su na nivou ostvarenja troškova iz prethodne godine.

AOP 236-Troškovi doprinosa

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu manji za 13,52%, odnosno za 1.103,76 KM, zbog manjih troškova doprinosa za volontere.

5.2 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi tekuće godine ostvareni su u iznosu od 54.774 KM, dok su finansijski rashodi ostvareni u iznosu od 3 KM.

AOP 240-Prihodi od kamata

Prihodi od kamata ostvareni su u ukupnom iznosu od 54.774 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 62.441 KM.

U okviru prihoda od kamata evidentirani su:

- prihodi od zateznih kamata od povezanih pravnih lica, u iznosu od 706 KM;
- prihodi od zateznih kamata u zemlji, koje su obračunate pravnim licima, u iznosu od 8.741 KM;
- prihodi od zateznih kamata u zemlji, koje su obračunate fizičkim licima, u iznosu od 37.203 KM i
- prihodi od kamata po sudskim izvršenjima u iznosu od 8.124 KM.

AOP 245-Rashodi kamata

U okviru rashoda kamata tekuće godine, evidentirani su rashodi kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa u iznosu od 3 KM.

5.3 Ostali dobiti i gubici

Ostali prihodi i dobiti Društva ostvareni su u iznosu od 45.087 KM, dok su ostali rashodi i gubici Društva ostvareni u iznosu od 20.865 KM, tako da je u tekućoj godini na AOP-u 271 iskazan dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda u iznosu od 24.222 KM.

5.3.1 Ostali prihodi i dobiti

AOP 259-Ostali prihodi i dobiti

U okviru ostalih prihoda i dobitaka evidentirani su prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi, koji su ostvareni u iznosu od 45.087 i isti su manji za 3.963 KM.

5.3.2 Ostali rashodi i gubici

AOP 262-Neto gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme

U okviru neto gubitaka po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, u tekućoj godini evidentiran je iznos od 764 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran iznos od 340 KM.

AOP 270-Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici tekuće godine povećani su za 12.273 KM, po osnovu sljedećih promjena:

1. *Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja*, ostvareni su u ukupnom iznosu od 11.356 KM. Navedeni rashodi, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 3.543 KM, odnosno za 45,35% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine;
2. Na kontu *rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubitaka od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostalih rashoda*, u tekućoj godini evidentiran je iznos od 8.745,02 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran iznos od 15,29 KM. Od navedenih rashoda iz tekuće godine, potrebno je istaći troškove sudskih i drugih sporova u iznosu od 7.202,40 KM i rashode za kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od 1.250,00 KM.

5.4 Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

U tekućoj godini evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 25.447 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 4.752 KM, tako da je na AOP-u 299 Bilansa uspjeha, u koloni tekuća godina, evidentiran dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 20.695 KM.

5.4.1st Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

AOP 281-Neto dobici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava

Na kontu dobitaka od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava, evidentirani su neto dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvrijeđenja potraživanja od kupaca u iznosu od 25.447 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani u iznosu od 15.144 KM.

Dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvrijeđenja potraživanja od kupaca, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 99.876 KM i znatno su manji u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj su ostvareni u iznosu od 117.648 KM. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 15,11%, odnosno za 17.772 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 5,13%, odnosno za 4.876 KM.

Gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 74.429 KM i manji su za 28.075 KM, odnosno za 27,39% u odnosu na iste gubitke iz prethodne godine u kojoj su iznosili 102.504 KM.

5.4.2nd Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

AOP 292-Neto gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe

U okviru *gubitaka od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe*, evidentirano je obezvrijeđenje robe u skladištu u iznosu od 4.752,02 KM. Navedeni gubici se odnose na obezvrijeđenje zaplijenjene robe u skladištu, koja je prodana putem licitacije po nižim cijenama od prvobitno utvrđenih vrijednosti

5.5 AOP 316-Neto dobit tekuće godine

Ukupna neto dobit tekuće godine, koja je utvrđena u glavnom obrascu Bilansa uspjeha i iskazan na AOP-u 316 u koloni "tekuća godina", iznosi 33.743 KM, dok je u prethodnoj godini ostvarena neto dobit u iznosu od 165.524 KM.

Nota br.9

AOP 416 – Ukupna dobit

Ukupna dobit u obračunskom periodu iznosi 33.743 KM i prikazana je na AOP-u 416, u koloni tekuća godina, „Izveštaja o ostalom rezultatu u periodu“. U prethodnoj godini ukupna dobit stvorena je u iznosu od 165.524 KM.

Ukupna neto dobit predstavlja rezultat viška prihoda nad rashodima u iznosu od 33.743 KM.

Nota br.10

AOP 501 - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u tekućoj godini ostvaren je u iznosu od 6.492.808 KM i veći je za 212.454 KM od priliva gotovine iz prethodne godine.

Prilivi od kupaca i primljeni avansi u tekućoj godini veći su za 220.391 KM od priliva iz prethodne godine.

Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl. u tekućoj godini manji su za 1.303 KM.

Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti smanjeni su za 6.634 KM.

AOP 506 - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u 2022. godini veći su za 382.586 KM u odnosu na odlive gotovine iz prethodne godine.

Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u tekućoj godini iznose 2.328.011 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 2.425.475 KM.

Odlivi po osnovu isplata plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda povećani su za 530.759 KM, prvenstveno zbog povećanog izdvajanja za bruto plate zaposlenih u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu. Uzroci, koji su doveli do povećanja bruto plata su sljedeći:

- Vlada Republike Srpske je dva puta u toku 2022. godine povećala najnižu platu. Prvobitno povećanje je izvršeno od 01.01.2022. godine sa 540 na 590 KM, dok je drugo povećanje izvršeno sa 590 na 650 KM, počevši od 01.05.2022. godine.
- Odlukom Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, izvršena je promjena cijene rada sa 220 na 245 KM, počevši od 01.05.2022. godine.

- Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini iznosio je 179 radnika, a u 2022. godini 188 radnika, tako da je prosječan broj zaposlenih u tekućoj godini povećan za 9 radnika. Odlivi po osnovu poreza na dobit tekuće godine, u iznosu od 25.615 KM, predstavljaju uplaćenu obavezu po osnovu utvrđene dobiti i akontacija poreza na dobit. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti u 2022. godini iznose 679.337 KM i manji su za 75.897 KM od ostalih odliva iz poslovnih aktivnosti prethodne godine.

AOP 514 - Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti

Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u tekućoj godini iznosi 65.434 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 104.698 KM.

AOP 568 - Gotovina na kraju obračunskog perioda

Gotovina na kraju obračunskog perioda u tekućoj godini iznosi 658.112 KM.

AD „Komunalac“ Bijeljina je u toku 2022. godine ostvario ukupni priliv gotovine u iznosu od 6.492.808 KM, dok je ukupni odliv gotovine iznosio 6.558.242 KM, tako da je ukupni neto odliv gotovine na kraju obračunskog perioda, koji je iskazan na AOP-u 564 Bilansa tokova gotovine, evidentiran u iznosu od 65.434 KM. Na početku obračunskog perioda evidentirana je gotovina u iznosu od 723.546 KM.

5. NOTE UZ IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Nota br.11

Ukupna vrijednost kapitala u 2022. godini iznosi 8.801.483 KM. Kapital Društva se sastoji od osnovnog kapitala u iznosu od 3.748.014 KM, revalorizacionih rezervi u iznosu od 4.067.135 KM, zakonskih i statutarne rezervi u iznosu od 195.443 KM i neraspoređenog dobitka u iznosu od 790.891 KM. Ukupna vrijednost kapitala na kraju 2022. godine veća je za 33.743 KM u odnosu na ukupni kapital iz prethodne godine.

Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava Društva, prikazani su na AOP-u 918, kolona 4 „Izvještaja o promjenama na kapitalu“, u iznosu od -67.009 KM.

Na revalorizacionim rezervama evidentirane su određene promjene, koje su obrazložene u Noti br.4 - strane 34. i 35. - podnaslov 4.4.3 Revalorizacione rezerve.

Rezerve (zakonske i statutarne), prikazane na AOP-u 925, kolona 3 „Izvještaja o promjenama na kapitalu“, uvećane su za 12.750 KM, odnosno za 5%-tni dio neraspoređene dobiti prethodne godine, koja je iznosila 254.991 KM. Društvo je u tekućoj godini ostvarilo ukupnu neto dobit obračunskog perioda u iznosu od 100.752 KM.